

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1997-1998

25 novembre 1997

PROPOSITION DE RESOLUTION

**portant sur
l'organisation de la police
en Région bruxelloise**

(déposée par
MM. Serge de PATOUL
et Didier VAN EYLL) (F)

Vu le rapport de la commission de l'Intérieur du Sénat, le rapport dit Huybrechts et le rapport dit Dutroux tendant à l'évaluation et à la restructuration des services de police;

Vu les carences dévoilées dans lesdits rapports et les multiples solutions proposées, souvent de manière lacunaire;

Vu le projet du ministre Vande Lanotte et l'ensemble de réactions négatives qu'il a suscitées et qu'il suscite encore de la part des différents corps de police, des syndicats, des magistrats et de la population;

Vu que ledit projet tend à la création d'une police nationale, divisée en six piliers, dirigée par un commissaire général unique, regroupant pas moins de 16.000 membres du corps actuel de gendarmerie, d'une part, et au maintien de la police communale d'aujourd'hui, d'autre part;

Vu que l'un des six piliers, la police fédérale locale, sera en concurrence quant à l'exercice de ses compétences avec la police communale;

Vu que le rapport Dutroux a mis en exergue le comportement étonnant, voire contestable de la gendarmerie, et

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1997-1998

25 november 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de organisatie
van de politie
in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

(ingediend door
de heren Serge de PATOUL
en Didier VAN EYLL) (F)

Gezien het verslag van de commissie voor Binnenlandse Zaken van de Senaat, het zogenaamde verslag-Huybrechts en het zogenaamde verslag-Dutroux in het kader van de evaluatie en de herstructurering van de politiediensten;

Gezien de tekortkomingen die in deze verslagen aan het licht worden gebracht en de talrijke oplossingen, die er vaak op onvolledige wijze in voorgesteld worden;

Gezien het ontwerp van minister Vande Lanotte en alle negatieve reacties die dat heeft uitgelokt en nog steeds uitlokt van de verschillende politiekorpsen, de vakbonden, de magistraten en de bevolking;

Aangezien dit ontwerp er enerzijds toe strekt een nationale politie op te richten die uit zes directies bestaat, onder leiding van een enkele commissaris-generaal en waarin niet minder dan 16.000 leden van het huidige rijkswachtcorps worden opgenomen, en het anderzijds, de huidige gemeentepolitie wil behouden;

Aangezien een van de zes afdelingen, de lokale federale politie, met de gemeentepolitie zal rivaliseren bij de uitoefening van haar bevoegdheden;

Aangezien het verslag-Dutroux de opmerkelijke, zelfs betwistbare rol van de rijkswacht, in het bijzonder die van

plus spécialement de son commandement «*eu égard à la gravité de l'infraction, l'enquête n'a-t-elle pas été menée avec des moyens totalement insuffisants, à un niveau trop peu élevé au sein des services de police et dans la magistrature, et donc sans appui suffisant des instances supérieures dont le commandement de la gendarmerie?*» (1)

Vu que la répartition linguistique des emplois exercés au niveau du commandement général est la suivante: le commandant de la gendarmerie, revêtu du grade de lieutenant général appartient au rôle linguistique néerlandais, de même que le chef de l'état-major général de la gendarmerie qui est revêtu du grade de général-major (2).

Considérant que la structure envisagée s'apparente à la mise en place d'une «méga-gendarmerie» dirigée par un lieutenant général de gendarmerie sous contrôle flamand et sans garantie démocratique aucune;

Considérant que la restructuration nécessaire doit déboucher sur une police orientée vers les besoins de la population, proche de celle-ci et possédant sa confiance, en mesure de fonctionner efficacement, contrôlée démocratiquement et responsable devant les instances élues;

Considérant dès lors que la nouvelle structure doit maintenir une police de proximité forte, dotée des compétences de police administrative et judiciaire de première ligne, dirigée par un commissaire sous l'autorité du bourgmestre affranchi de toute hiérarchie policière supérieure et sous le contrôle démocratique du conseil communal;

Considérant que l'efficacité d'un corps de police ne peut être recherchée dans une concentration des pouvoirs en un seul Etat-major car le pluralisme et la pluralité des organes de l'Etat chargés du maintien de l'ordre, de la sécurité des citoyens et de la répression des délits sont des garanties essentielles contre les risques de dérapages totalitaires, d'une part, et contre toute négation de l'autonomie locale, d'autre part;

Vu que la police communale, telle que le législateur a voulu l'organiser, constitue une matière relevant de l'intérêt communal et fait dès lors partie de «l'autonomie communale», que la tutelle exercée sur la police communale est une «tutelle administrative» au sens de l'article 7 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, dont l'organisation et l'exercice relèvent de la compétence exclusive des Régions, sauf exceptions territoriales fixées à l'article 7, alinéa 2;

(1) Rapport final de la commission d'enquête parlementaire sur la manière dont l'enquête, dans ses volets policier et judiciaire, a été menée dans «l'affaire Dutroux-Nihoul et consorts», p. 310.

(2) Réponse du ministre Vande Lanotte à la question parlementaire n° 425 de Monsieur le député Olivier Maingain du 18 octobre 1996.

het commando, onderstreept heeft: «*Werd het onderzoek niet - gelet op de ernst van het misdrijf - met volstrekt onvoldoende middelen, op een te laag niveau in de politiediensten en in de magistratuur, en dus zonder voldoende ondersteuning van hogerhand, waaronder het commando van de rijkswacht, aangepakt?*» (1)

Aangezien de taalverhouding binnen de ambten uitgeoefend op het niveau van het algemeen commando de volgende is: de commandant van de rijkswacht, bekleed met de graad van luitenant-generaal, behoort tot de Nederlandse taalrol, zoals de chef van de generale staf van de rijkswacht die met de graad van generaal-majoor bekleed is (2).

Overwegende dat de geplande structuur veel weg heeft van een «megarijksmacht» onder leiding van een luitenant-generaal van de rijkswacht onder Vlaamse controle en zonder enige democratische waarborg;

Overwegende dat de noodzakelijke herstructurering moet resulteren in een politie die rekening houdt met de noden van de bevolking, nauwe contacten met haar onderhoudt en haar vertrouwen heeft, die efficiënt kan werken en democratisch gecontroleerd wordt, en die verantwoordelijk is aan de gekozenen;

Overwegende dat de nieuwe structuur ruimte moet blijven geven aan een sterke lokale politie, met eerstelijnsbevoegdheden inzake bestuurlijke en gerechtelijke politie welke onder leiding staat van een commissaris die dan weer onder het gezag staat van de burgemeester die geen hoger politieel gezag boven zich heeft, en op wie de gemeenteraad een democratische controle uitoefent;

Overwegende dat de efficiëntie van een politiekorps niet bewerkstelligd kan worden door een concentratie van alle gezag bij een enkele staf, aangezien het pluralisme en de verscheidenheid van de staatsinstellingen die belast zijn met de handhaving van de orde, de veiligheid van de burgers en de bestraffing van de misdrijven, essentiële garanties vormen tegen mogelijke totalitaire ontsporingen enerzijds en de aantasting van de lokale autonomie anderzijds;

Aangezien de gemeentepolitie zoals de wetgever ze heeft willen organiseren een aangelegenheid van gemeentelijk belang vormt en derhalve de «gemeentelijke autonomie» hierop van toepassing is, dat het toezicht op de gemeentepolitie een administratief toezicht is in de zin van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waarvan de organisatie en het toezicht tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten behoren, behalve de territoriale uitzonderingen gesteld in artikel 7, tweede lid;

(1) Eindverslag van de parlementaire onderzoekscommissie over de wijze waarop het onderzoek in de zaak «Dutroux-Nihoul c.s.» door politie en gerecht gevoerd is.

(2) Antwoord van minister Vande Lanotte op de parlementaire vraag nr. 425 van volksvertegenwoordiger Olivier Maingain van 18 oktober 1996.

Vu certes que l'article 9 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police dispose que dans le respect des prérogatives des autorités compétentes, les ministres de la Justice et de l'Intérieur sont chargés de coordonner la politique générale en matière de police ainsi que de coordonner la gestion de la gendarmerie, de la police judiciaire près les parquets et de la police communale;

Vu que la Cour d'arbitrage rappelle, dans son arrêt 18/94 du 3 mars 1994, que le législateur fédéral ne peut, dans l'exercice de sa compétence au niveau de la coordination de la politique générale en matière de police, ainsi que celle de la gestion de la gendarmerie, de la police judiciaire près des parquets et de la police communale, entraver la mise en oeuvre, par les Régions de leur compétence en matière de tutelle.

Le Parlement bruxellois exige que les Régions soient consultées quant à la mise en place de la nouvelle structure policière.

Serge de PATOUL (F)
Didier VAN EYLL (F)

Aangezien artikel 9 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt bepaalt dat met inachtneming van de prerogatieven van de bevoegde overheden, de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken belast zijn met de coördinatie van het algemene politiebeleid alsook met de coördinatie van het beheer van de rijkswacht, van de gerechtelijke politie bij de parketten en van de gemeentepolitie;

Gezien het Arbitragehof er in zijn arrest 18/94 van 3 maart 1994 aan herinnert dat de federale wetgever bij de uitoefening van zijn bevoegdheden op het vlak van coördinatie van het algemeen politiebeleid, het beheer van de rijkswacht, de gerechtelijke politie bij de parketten en de gemeentepolitie, de Gewesten niet mag belemmeren hun bevoegdheid inzake toezicht uit te oefenen;

Eist het Brussels Parlement dat de Gewesten geraadpleegd worden over de invoering van de nieuwe politiestructuur.

71

1197/8499
I.P.M. COLOR PRINTING
☎ 02/218.68.00